

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Година X - Број 20

Петак, 18. мај 2001. године

БАЊА ЛУКА

Преплата за 2001. годину
биће накнадно утврђена
Жиро-рачун: 567-162-1000010-81
Тел.: (051) 311-532, Факс: (051) 311-545

527

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СЛОБОДИ ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА

Проглашавам Закон о слободи приступа информацијама који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 2-3. маја 2001. године

Број: 01-494/01
8. маја 2001. године
Бања Лука

Председник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 116. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, бр. 10/96 и 1/01), Народна скупштина Републике Српске, на седници од 2. маја 2001. године, доноси

ЗАКОН О СЛОБОДИ ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА

Глава I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Циљ

Члан 1.

Циљ овог закона је:

(а) да се установи да информације под контролом јавног органа представљају јавно добро од вредности и да јавни приступ овим информацијама промовише већу транспарентност и одговорност тих јавних органа, те да су ове информације неопходне за демократски процес;

(б) да се установи да свако лице има право приступа овим информацијама у највећој могућој мери у складу са јавним интересом, те да јавни органи имају одговарајућу обавезу да објаве информације; и

(в) да омогући сваком физичком лицу да затражи измену и даје коментар на своје личне информације под контролом јавног органа.

Тумачење

Члан 2.

Овим законом се олакшава и промовише, у највећој мери, и без одлагања објављивање информација које се налазе под контролом јавног органа, по најнижој прихватљивој цени.

Дефиниције

Члан 3.

У смислу овог закона:

(1) „информација” је сваки материјал којим се преносе чињенице, мишљења, подаци или било који други садржај, укључујући сваку копију или њен део, без обзира на облик или карактеристике, као и на то када је сачињена и како је класификована;

(2) „јавни орган” је сваки републички орган, градски орган, општински орган или било који орган у Републици Српској како следи:

а) извршни орган;

б) законодавни орган;

в) правосудни орган;

г) орган који обавља јавну функцију, а именован је или установљен у складу са законом;

д) било који други управни орган;

ђ) правно лице које је у власништву или које контролише јавни орган;

(3) „контрола” значи или располагање информацијама или контрола приступа информацијама;

(4) „лична информација” је свака информација која се односи на физичко лице које се може директно или индиректно идентификовати чињеницама као што су, али нису ограничене на, идентификациони број или физички, ментални, економски, етнички, верски, културни или социјални идентитет тог лица;

(5) „надлежни јавни орган” је јавни орган који има контролу над траженом информацијом, а то је јавни орган који је сачинио информацију или за кога је сачињена информација. Ако се јавни орган који је сачинио информацију или за кога је сачињена информације не може утврдити, онда је надлежан онај јавни орган чија је функција најближа траженој информацији.

Глава II

ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Право приступа

Члан 4.

Свако физичко и правно лице има право приступа информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има одговарајућу обавезу да објави такве информације. Ово право приступа подлеже само формалним радњама и ограничењима како је утврђено у овом закону.

Утврђивање изузетка

Члан 5.

Изузетак од објављивања тражене информације се утврђује само у случајевима када надлежни јавни орган:

(а) утврди изузетак у смислу чл. 6, 7. или 8. за целу информацију или део информације, и

(б) одреди, након обављеног испитивања јавног интереса у смислу члана 9., да објављивање информације није од јавног интереса.

Изузеци код функција јавних органа

Члан 6.

Надлежни јавни орган може да утврди изузетак, у случајевима када се откривањем информације основано може очекивати изазивање значајне штете по легитимне циљеве следећих категорија у Републици Српској:

- (а) интереси одбране и сигурности, као и заштита јавне безбедности;
- (б) спречавање криминала и свако откривање криминала;
- (в) заштита процеса доношења одлуке од стране јавног органа у давању мишљења, савета или препорука од стране јавног органа, запосленог лица у јавном органу, или сваког лица које врши активности за или у име јавног органа, а не обухвата чињеничне, статистичке, научне или техничке информације.

Изузетак код поверљивих комерцијалних информација

Члан 7.

Када надлежни јавни орган оправдано утврди да захтев за приступ информацијама укључује поверљиве комерцијалне интересе треће стране, надлежни јавни орган ће дописом, по хитном поступку, обавестити трећу страну о појединостима захтева.

Дописом се трећа страна информише о непосредном објављивању информација, осим ако трећа страна, у року од 15 дана од пријема овог дописа, не одговори у писаној форми да такве информације сматра поверљивим и наведе разлоге за штету која би проистекла из објављивања информација. Након пријема таквог одговора, надлежни јавни орган ће утврдити изузетак.

Изузетак код заштите приватности

Члан 8.

Надлежни јавни орган ће утврдити изузетак када оправдано утврди да тражене информације укључују личне интересе које се односе на приватност трећег лица.

Испитивање јавног интереса

Члан 9.

(1) Надлежни јавни орган ће објавити тражену информацију, без обзира на утврђени изузетак, ако је то оправдано јавним интересом и узети у обзир сваку корист и сваку штету које могу проистећи из тога.

(2) У доношењу одлуке да ли је објављивање информација оправдано јавним интересом, надлежни јавни орган ће размотрити околности као што су (али нису ограничене на), свако непоштовање законске обавезе, постојање било каквог преступа, судску погрешку, злоупотребу власти или немар у обављању службене дужности, неовлашћено коришћење јавних фондова, или опасност по здравље или безбедност појединца, јавности или околине.

(3) Ако је утврђено да је објављивање тражених информација, коју је надлежни јавни орган утврдио као изузетак у смислу чл. 7. или 8., у јавном интересу, надлежни јавни орган ће дописом обавестити трећу страну да ће информације бити објављене по истеку рока од 15 дана од дана пријема овог дописа. Трећа страна ће такође бити дописом обавештена о праву жалбе, надлежном органу коме се жалба подноси, уз неопходне информације у вези са обраћањем таквом органу, као и крајњи рок и трошкове за подношење жалбе. Трећа страна ће такође дописом бити обавештена о праву обраћања Омбудсмену Републике Српске, а овај допис ће садржавати све неопходне информације за обраћање овој канцеларији.

Раздвајање информација на делове

Члан 10.

Ако је део тражених информација утврђен као изузетак, надлежни јавни орган ће издвојити такав део и објавити остатак информација, осим ако због овог раздвајања информације нису постале неразумљиве.

Глава III

ПОСТУПАК ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА

Подношење захтева

Члан 11.

(1) Захтеви за приступ информацијама се подносе оном јавном органу за којег подносилац захтева сматра да је надлежан.

(2) Јавни орган неће испитивати нити захтевати разлоге оправданости захтева.

Захтев за приступ информацији мора:

(а) бити у писаној форми, написан на једном од званичних језика Босне и Херцеговине;

(б) садржавати довољно података у вези са природом и/или садржајем информација, како би се омогућило да јавни орган спроведе редовне активности у циљу проналажења захтеваних информација; и

(в) укључити име подносиоца захтева као и податке за контакте са подносиоцем захтева.

(3) Ако се захтев односи на личну информацију, онда захтев, поред испуњавања услова из става 2. само сачињава физичко лице на којег се захтев односи, или законски заступник подносиоца захтева или лице којег је подносилац захтева овластито у писаној форми за приступ информацији. Ако је захтев сачињен од стране лица на које се односи, ово лице ће потписати захтев и показати свој законом утврђен лични докуменат са фотографијом. Ако је захтев сачињен од стране законског заступника подносиоца захтева или лица које је овлашћено за приступ информацији, то лице ће потписати захтев, показати свој законом утврђен лични докуменат са фотографијом, доказ о законском заступању или пуномоћ, као и копију законом утврђеног личног документа подносиоца захтева.

Немогућност поступања у складу са захтевом

Члан 12.

(1) Ако јавни орган није у могућности да удовољи захтеву због недостатка формалних услова који су предвиђени ст. 2. и 3. члана 11., он ће, што је пре могуће, али најкасније осам дана од дана пријема захтева, писмено обавестити подносиоца захтева када је такво обавештавање могуће, да захтев не може да буде обрађен из наведеног разлога. Овим дописом ће обавестити подносиоца о могућности подношења жалбе одређеном органу коме жалба треба да буде упућена, укључујући неопходне податке за контакте са таквим органом, као и трошкове и рокове за подношење жалбе. Дописом ће такође подносилац захтева бити обавештен о праву обраћања Омбудсмену Републике Српске, а садржаваће и све неопходне информације за контакте.

(2) За захтеве који нису у складу са чланом 11. 2. (б) обавест из става (1) ће такође садржавати сва специфична питања која могу разјаснити захтев, као и копију водича, у смислу члана 20. а).

(3) Дописом предвиђеним овим чланом подносилац захтева ће бити обавештен да ће се преначени захтев третирати као нови захтев.

Одређивање надлежног јавног органа

Члан 13.

(1) Ако јавни орган који прими захтев није надлежан, он ће, у року од 15 дана од дана пријема захтева, проследити захтев надлежном јавном органу и дописом о томе обавестити подносиоца захтева. Захтев се не прослеђује ако се у наведеном временском периоду утврди да је тражена информација под контролом јавног органа који је примио захтев, а надлежни јавни орган, након што је обавештен о појединостима овог захтева, нема приговора да јавни орган који је примио захтев обради такав захтев. Јавни орган који је примио захтев сматра се надлежним јавним органом и обрађује захтев у смислу члана 14. овог закона.

(2) Ако се не може утврдити седиште надлежног јавног органа, а у случају када јавни орган који прими захтев има контролу над траженом информацијом, јавни орган који је примио захтев се сматра надлежним јавним органом. Ако се не може утврдити седиште надлежног јавног органа, а у случају када јавни орган који је примио захтев нема контролу над траженом информацијом, јавни орган који је примио захтев ће у временском периоду утврђеном у ставу (1) дописом обавестити подносиоца захтева да захтев не може бити обрађен из овог разлога.

Поступање надлежног јавног органа по пријему захтева

Члан 14.

(1) По пријему захтева за приступ информацији, надлежни јавни орган предузима све редовне мере да прикупи захтеване информације и размотри све чињенице и околности које су значајне за обраду захтева.

(2) Ако се одобри приступ информацији, било делимичној или целој информацији, надлежни јавни орган дописом о томе обавештава подносиоца захтева. Дописом се:

а) обавештава подносилац захтева о могућности личног приступа информацијама у просторијама надлежног јавног органа, и

б) обавештава подносилац захтева о могућности умножавања, процењеним трошковима умножавања, те да се умножавање подносиоцу захтева обезбеђује након извршене уплате. Када је умножавање информације веома сложено или дуготрајно, умножавање се обезбеђује подносиоцу захтева у време које је прихватљиво и за подносиоца захтева и за надлежан јавни орган; и/или прилаже копија тражене информације када се она обезбеђује бесплатно у смислу члана 16. овог закона.

(3) Ако се одбије приступ информацији, било делимичној или целој информацији, надлежни јавни орган дописом о томе обавештава подносиоца захтева. Допис треба да:

(а) садржи законски основ за статус изузећа информације, уз наводе чланова овог закона на које се позива, као и сва материјална питања која су важна за одлуку, што укључује и узимање у обзир фактора јавног интереса; и

(б) обавештава подносиоца захтева о праву подношења жалбе, одређеном органу, а што укључује неопходне податке за контакте са таквим органом, крајњи рок за подношење жалбе као и трошкове подношења жалбе. Овај допис упућује подносиоца захтева на право да се обрати Омбудсмену Републике Српске и садржава неопходне податке за контакте са овом канцеларијом.

(4) Рок за обавештење подносиоца захтева како је утврђено у ставу (2) и ставу (3) овог члана је 15 дана од дана пријема захтева. За захтеве који се обрађују у смислу члана 7. и/или члана 9. (3) овај рок се продужава за временски период утврђен у овим члановима. Подносилац захтева ће дописом, а по хитном поступку, бити обавештен о продужењу рока као и о разлозима за то продужење.

Језик на којем су информације доступне

Члан 15.

(1) Приступ информацијама биће обезбеђен на једном од званичних језика Босне и Херцеговине, као и на оригиналном језику који је различит од једног од званичних језика, ако је то могуће учинити.

(2) Надлежни јавни орган није дужан да преводи информације са једног на други службени језик у Босни и Херцеговини.

Трошкови умножавања

Члан 16.

Јавни орган не наплаћује накнаде или таксе за подношење захтева или за дописе у смислу овог закона. Накнаде се наплаћују само за стварни трошак умножавања, а утврђује се упутством Министарства правде које се донесе у смислу овог закона. За стандардну величину фотокопија, првих десет страна се не наплаћује.

Глава IV

ЛИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Право на измену или давање коментара на личне информације

Члан 17.

(1) Свако лице има право да обезбеди да његове личне информације које су под контролом јавног органа буду тачне или, у односу на сврху прикупљања или коришћења информација, да буду актуелне, комплетне, релевантне за законску намену због које су архивирани, те да на било који други начин нису погрешне.

(2) Након одобравања приступа личним информацијама, подносилац захтева може поступити у смислу става (1), тако што подноси:

(а) захтев за измену. Захтев за измену може се одбити само ако надлежни јавни орган утврди да информације на које се захтев односи испуњавају услове из става (1). Ако се захтев одбије, надлежни јавни орган дописом о томе обавештава подносиоца захтева, а овај допис мора испуњавати услове утврђене у члану 14. (3) (б) овог закона, и/или

(б) коментар који се додаје на личне информације. Коментар мора потписати подносилац захтева, те се мора односити на информације на које се додаје. Надлежни јавни орган у року од 15 дана од дана пријема коментара дописом обавештава подносиоца захтева да је такав коментар додат информацијама.

Глава V

ОДГОВОРНОСТИ ЈАВНИХ ОРГАНА

Обавеза помагања

Члан 18.

Јавни орган предузима све редовне мере помоћи сваком физичком или правном лицу које тражи да оствари било које право у смислу овог закона.

Службеник за информисање

Члан 19.

Сваки јавни орган именује службеника за информисање који обрађује захтеве сачињене у складу са овим законом. Након именована службеника за информисање, његово име и подаци за контакт се достављају Омбудсмену Републике Српске.

Обавеза достављања

Члан 20.

Сваки јавни орган доставља:

(а) водич којим се сваком лицу омогућава приступ информацијама под контролом јавног органа укључујући, али није ограничено на, информације потребне за обраћање јавном органу и његовом службенику за информисање, битне елементе поступка подношења захтева, заједно са узорком захтева у писаној форми, информације о категоријама изузетака, поступку приступа информацијама, трошковима умножавања, приступу правном леку, и свим битним роковима. Водич такође упућује на индекс-регистар како је утврђено у тачки (б), као и на начин приступа регистру.

Водич се доставља Омбудсмену Републике Српске, свакој јавној и свакој правној библиотеци у Босни и Херцеговини и када је могуће путем Интернета, а доступан је на захтев. Овај водич је бесплатан.

(б) индекс-регистар, врсту информација које су под контролом јавног органа, облик у којем су информације на располагању, као и податке о томе где се може приступити тим информацијама. Овај индекс-регистар се ставља на располагање у смислу обавеза о достављању, како је утврђено у тачки (а) овог члана;

(в) статистичке податке, по тромесечном извештају, који се односе али нису ограничени, на број примљених захтева, врсту тражених информација, утврђене изузетке, као и одлуке које се донесу у току поступка, те коначне одлуке. Ови статистички подаци се достављају Народној скупштини Републике Српске и Омбудсмену Републике Српске, а доступне су на захтев;

(г) годишњи извештај, у којем се детаљно наводе функције, политика, послови и организациона структура и финансијски послови јавног органа, што укључује, али није ограничено, на његов предложени буџет и годишњи финансијски извештај који садржи детаље о оствареним приходима и расходима у претходној години. Овај извештај се доставља Народној скупштини Републике Српске, а достављан је на захтев.

Глава VI ОМБУДСМЕН Омбудсмен

Члан 21.

Омбудсмен Републике Српске обављаће своје функције у смислу овог закона, а у складу са његовим мандатом и одговорностима, како је утврђено чланом II.1. Устава Босне и Херцеговине и Анексом 6. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, као и у складу са свим касније донесеним прописима који регулишу његову надлежност и одговорност.

Активности Омбудсмена

Члан 22.

У обављању функција у смислу овог закона, Омбудсмен Републике Српске може *inter alia* да разматра:

а) сачињавање и достављање информација, као што су водичи и опште препоруке за олакшавање спровођења и употребе овог закона;

б) укључивање у годишњи извештај посебног дела који се односи на његове активности у смислу овог закона; и

в) предлагање инструкција о примени овог закона свим надлежним министарствима унутар Републике Српске, у сарадњи са институцијама Омбудсмена Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине.

Глава VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Сарадња

Члан 23.

Сваки јавни орган у Републици Српској је дужан пружити помоћ јавним органима Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине када примена одговарајућих закона о слободи информисања захтева њихову сарадњу.

Одговорност за примену Закона

Члан 24.

(1) Влада Републике Српске ће, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, потписати заједнички договор са Саветом министара Босне и Херцеговине и Владом Федерације Босне и Херцеговине у циљу примене члана 23. овог закона.

(2) Министарство правде предузима све одговарајуће мере, укључујући, али без ограничења на доношење упутства, ради обезбеђења прописаног и ефикасног спровођења овог закона. Министарство правде ће, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, донети упутство којим се регулишу трошкови умножавања у смислу члана 16. овог закона.

Закон у односу на друге законе

Члан 25.

(1) Уколико су одредбе Закона о државној управи, Закона о општем управном поступку, Закона о управним споровима или других закона који су на снази у Републици Српској у супротности са овим законом примењиваће се одредбе овог закона.

(2) Овим се законом не умањују права и обавезе лица које се односе на приступ информацијама како је регулисано законима о судском поступку, укључујући доказни поступак у складу са законима који се односе на професионалне властице утврђене законом, или у складу са законима о административним таксама, укључујући таксе за прибављање оригиналне документације, а изузимајући таксе за подношење захтева или доношења одлуке.

Нарочито, овим законом не умањују се права физичког или правног лица која се односе на подношење жалбе у управном поступку и права на разматрање предмета пред судом.

(3) Свако кршење овог закона подлеже санкцијама у складу са Кривичним закоником Републике Српске, Законом о прекршајима, законима из области управе и у складу са другим законима који су важећи на територији Републике Српске.

(4) Законски акт који се усвоји након овог закона, а чија сврха није измена овог закона, неће ограничити права и обавезе које су утврђене овим законом.

Прелазне одредбе

Члан 26.

Сваки јавни орган у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона дужан је да примени члан 20. (а) и (б).

Ступање на снагу

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“, а почеће се примењивати шест месеци након ступања на снагу.

Број: 01-572/01
2. маја 2001. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.